

GAZETA

Wielkiego

Xięstwa

POZNAŃSKIEGO.

Nakładem Drukarni Nadwornéy W. Dekera i Spółki. — Redaktor: Assessor Raabski.

N° 64. — W Srodę dnia 11. Sierpnia 1830.

Wiadomości krajowe.

Z Poznania, dnia 10. Sierpnia.

JW. Baumann, Naczelný Prezes W. X. Poznańskiego wyjechał dziś do Marienbad.

Z Berlina, dnia 7. Sierpnia.

Posel Bawarski przy dworze naszym, taterny Radzca Hrabia Luxburg, wyjechał do Hamburga.

Wiadomości zagraniczne.

Królestwo Polskie.

Z Warszawy, dnia 4. Sierpnia.

Doniesieniem było niedawno, że pewny mechanik w Anglii ogłosił, iż wkrótce okaże swój wynalazek, za pomocą którego człowiek będzie mógł iak ptak latać! Nim ten wynalazek Anglika zostanie ukazany, donosimy, iż Maciey Widawski mający lat 35, pracujący przy iednéy z drukarni Warszawskich, w tych dniach ukończył model maszyny wy-

nalezionéy przez niegoż, za pomocą którég takze człowiek latać może w powietrzu. Widawski nieuczył się wcale mechaniki, ta maszyna jest iego własnym pomysłem. Widzieć można ten utwór pod Nr. 2648. na Maryensztadzie codzieln w południe i wieczorem.

Tych iuz wakacyy wielu młodzieży z różnych szkół a osobliwie z akademii Krakowskiéy zwiedziło naszą stolicę w celu naukowym.

Listy z Wilna donoszą, iż się tamże rozstał z tym światem Ludwik Sobolewski, uczony badacz dzieiów literatury oyczystéy. Poświęcił był lat kilkanaście na zbieranie materiałow do historyi literatury polskiéy, i w tym celu zwiedzał wiele bibliotek krajowych i zagranicznych. Śmierć zabrała go w sile wieku; należy iednak mieć nadzieję, iż owoc iego mozolnéy pracy, zawarty w pozostałych rękopismach, niebędzie dla literatury stracony.

W Wilnie ogłoszono prospekt na dzieło: „Kilka obrazów towarzyskiego życia.“ Autor podpisany jest Kleofas Pasternak.

Rzeczpospolita Krakowska.

Z Krakowa, dnia 4. Sierpnia.

Pierwszy numer Pamiątnika Krakowskiego nauk i sztuk pięknych wyszedł z drukarni akademickiej i zawiera następujące przedmioty: I. Lechiady Woronicza pieśń drugą i ułamek pieśni trzeciej; — II. O życiu i wymowie S. Jana Chryzostoma, rozprawa Pawła Czaykowskiego, Professora literatury w Uniwer. Jagiel. wyjęta z dzieł Willmena malująca oraz w interessownych kolorach dzieło IV. wieku; — III. Złotéy księgi Longina o szczytności, rozdział 28, 29, 30; — IV. Wspomnienie Piotra Kochanowskiego z ryciną, zdjętą z nagrobku tego sławnego tłumacza Tassa i Aryosta, w kościele OO. Franciszkanów Krakowskich znajdujące się. — V. Pojedynek męczyzny z niewiastą w wiekach średnich przez J. S. Bandtkiego; — VI. Listy tatarskie. — Chana tatarskiego do Króla Jana Kazimierza 1660 r.; — Chanowéy do Królowéy Jmci; — Wielkiego Wezyra Chańskiego do Kanclerza koronnego.

R o s s y a.

Z Petersburga, d. 28. Lipca.

N. Pan raczył mianować Kawalerem orderu S. Alexandra Newskiego, Hrabiego Potockiego Generała piechoty wojska polskiego. Order Stęy Anny Irszéy klasy z koroną Cesarstką otrzymali: Hrabia Krukowiecki dowódzca pierwszy dywizyi wojska polskiego; Żółtowski dowódzca drugiéy dywizyi tegoż wojska i Kurnatowski Generał polski dywizyi. Generał brygady Hrabia Przebendowski mianowanym został Kawalerem tegoż orderu pierwszyéy klasy.

Z Erzerum z d. 22. Lipca donoszą: Wojsko rossyjskie stojące blisko rok cały w Erzerum, wyruszyło dnia 17. z tego miasta. Generał-Porucznik Pankratjew, jako wódz naczelny wojska, oddawszy je zesłanemu w tym celu od Hadschi-Hassana-Bek, Salachorowi Aly Bekowi, opuścił Erzerum z jednym batalionem Krymskiego pułku piechoty, dwiema armatami i pułkiem dońskim Basowa, w towarzystwie starszych miasta i niezliczonego mnóstwa ludu, którzy Cesa-

rzowi wszech Rossyi i jego woysku dziękowali za spokojność, iakiéy cała ta prowincya przez ciąg bytności wojska rossyjskiego nieprzerwanie doznawała. Za miastem, gdzie wojsko nasze obozem stało, rozbili tureccy urzędnicy, Kadowie, Muftowie i Ayany wielki namiot, i zaprosili Generalów i Oficerów wyższych z Erzerum na obiad. Rozstaliśmy się z Turkami jako szczerzy przyjaciele. Podczas gdy nasze szeregi postępowały górzystym gościńcem ku Hassan-Kale, szło za nami przeszło tysiąc armeńskich i greckich rodzin z całym swym dobytkiem, pragnąc osieść na zawsze w Rossyi. Tłumy pieśszych, karawany kobiercami i różnemi materjami okryte, napełnione kobietami i dziećmi, niezliczone trzody, własność wędrowców, po obydwóch stronach drogi wystawiały na wyniosłéy płaszczyźnie iedyny w swym rodzaju widok, dziwnie oświecony Anatołskiem słońcem, ujęty w ramy maiestacyjnych gór Taurus. Wynoszenie się to chrześcian z perskich i tureckich dzierżaw do Rossyan, iest szczególniejszém zjawiskiem w dziejach. Dawnieysi zdobywcy częstokroć zbroyną ręką wypędzali osadników z oyczyzny do kraju zwycięzców, teraz zaś łagodnością i sprawiedliwością rządu wojownicy rossyjscy pobudzają obce pokolenia, do łączenia się z nimi, a potężny Władca Rossyi więcéy przez swą dobroczynność niż przemoc oręża rozszerzył i umocnił państwo swoje na Wschodzie.

F r a n c y a.

Z Paryża, dnia 31. Lipca.

Monitor z dn. 29. zawiera co następuje:

Rząd tymczasowy.

Deputowani znajdujący się w Paryżu musieli się zebrać, aby nieszczęściom iakie bezpieczeństwu osób i majątków zagrażały zapobiedz. Utworzoną została Kommissya, która będzie w braku wszelkiej porządnéy organizacyi, nad dobrem ogółu czuwać. Kommissya ta składa się z PP. Audry de Puyrault, Hrabiego Gerard, Jakoba Lafitte, Hrabiego Lobau, Mauguin, Odier i Schonen. Gwardya narodowa opanowała wszystkie dzielnice Paryża.

Dziennik handlowy zawiera pod dziejszą datą następującą odezwę Xcia Orleańskiego do mieszkańców Paryża:

„Mieszkańce Paryża! Zebrani obecnie w Paryżu Deputowani Francji wynurzyli Mi życzenie swoje, abym się udał do stolicy i objął urząd Namiestnika państwa. Nieważam się dzielić waszych niebezpieczeństw, udadź się wśród walecznych waszych współobywateli i wszystkie siły moje poświęć, aby was od zgroz wojny domowej i nieładu zachować. Powracając do Paryża, nosiłbym z dumą owe świetne kolory, któreście znowu przybrali, i których ja sam długo używałem. Izby zbiorą się wkrótce w celu naradzenia się nad środkami zapewnienia powagi prawom i swobod narodowi. Karta od tej chwili pocnie być rzeczywistością.

(podp.) Ludwik Filip z Orléanu.“

Goniec francuzki z d. 30. Lipca ogłosił następującą odezwę:

Paryż d. 29. Lipca. Szanowni Współobywatele i waleczni towarzysze broni! Zaufanie obywateli Paryża powierza mi znowu naczelne dowództwo nad zbrojną siłą narodową. Przyjąłem posłuszenie i z radością powierzono mi obowiązki i równie jak w r. 1789 czuję się być silnym przez zaufanie moich szanownych kolegów zgromadzonych dziś w Paryżu. Nie składam wyznania wiary: mój sposób myślenia jest znanym. Postępowanie obywateli miasta Paryża w ostatnich tych dniach próby czyni mnie dumniejszym jak kiedykolwiek, że stoję na ich czele. Wolność odniesie zwycięstwo, albo my padniemy wszyscy razem. Niech żyje wolność! Niech żyje ojczyzna!

(podp.) Lafayette.

Konstytucjonista zawiera jeszcze następującą odezwę Generała Lafayette:

Municipalność miasta Paryża do wojska francuzkiego.

Waleczni żołnierze! Mieszkańce Paryża nieczynią was odpowiedzialnymi za rozkazy, które do was wydano. Przybływajcie do nas; przyjmujemy was jako braci. Przybływajcie pod rozkazy jednego z owych dzielnych Generałów, którzy w tyłu zdarzeniach krew w obronie kraju przelewali: pod rozkazy Generała Gerard. Sprawa wojska nie mogła być

długo oddzieloną od sprawy narodu i wolności; sława wojska nie jestże naszym najdroższym dziedzictwem? Ale niech wojsko niezapomni nigdy, że obrona naszych niepodległości i swobod najpierwszym jego obowiązkiem być winna. Bądźmy więc przyjaciółmi, gdy wspólny interes i wspólne prawa mamy. Generał Lafayette oświadcza w imieniu wszystkich mieszkańców Paryża, że oni nie mają najmniejszego uczucia nienawiści albo nieprzyjaźni przeciw wojsku francuzkiemu; że gotowi są odnowić mir braterski z wszystkimi tymi, którzy się chwycą sprawy ojczyzny i wolności, i że z tęsknotą oczekują chwili, w której obywatele i żołnierze, pod jedną chorągwią i jednymi uczuciami spoieni, zjedną nareszcie szczęście i świetne losy pięknej ojczyzny naszej. Niech żyje Francja!

(podp.) Generał Lafayette.

Pan Chardel mianowany tymczasowie Dyrektorem generalnym poczt, wydał następującą odezwę do Prefektów:

„Paryż d. 29. Lipca 1830. r. Sprawa Konstytucji odniosła zwycięstwo. Jutro czytać W Panowie będziecie w dziennikach obszerny opis pamiętnych tych i chwalebnych wypadków. Nim jednak to nastąpi wzywam W Panów ażebyście numer załączony Monitora publikowali.

Deputowany i tymczasowy Dyrektor poczt (podp.) Chardel.“

Wszystkie dzienniki nasze zawierają następującą odezwę Kommissji mieyskiej Paryża:

„Mieszkańce Paryża!

Karol X. przestał panować nad Francją! Niemogąc zapomnieć źródła swęj powagi, uważał się zawsze za nieprzyjaciela naszej ojczyzny i ięj swobod, których nieumiał pojąć. Targając się zapamiętałe na nasze instytucje wszelkimi sposobami, i jakie mu hipokryzja i zdrada nastroczały, postanowił nareszcie zanurzyć je w krwi francuzkiej: dzięki waszemu bohaterstwu, ięgo zbrodnię władza ustala!

Kilka dob wystarczyło, aby zniszczyć zbrodniczy rząd, który tylko ciągłym był sprzyśnięciem przeciw wolności i pomyślności Francji. Naród sam odniósł zwycięstwo; przybrany w kolory narodowe, które przela-

mieniem własnej krwi pozyskał, pragnie rządu i praw godnych siebie.

Któryż naród w świecie zasłużył więcej na wolność? W walce byliście bohaterami; zwycięstwo odkryło w was uczucia umiarkowania i ludzkości, które okazują wysoki stopień naszego oświecenia; zwycięzcy i zostawieni sami sobie, bez rządu i władz, wasze cnoty zastąpiły wszystko: nigdy prawa pojedynczych osób nie były święte i szanowane.

Mieszkańcy Paryża! chętnie się z tego, iż jesteśmy waszymi współobywatelami. Przyjmując od okoliczności trudny i przykry rozkaz wasza Kommissya miejska, chciała połączyć usiłowania i ofiary swoje z waszemi. Członkowie iście czują potrzebę wynurzenia wam z strony ojczyzny uczuć wdzięczności i podziwiania.

Ich uczucia, ich zasady, są te same jak wasze. Zamiast władzy narzuconej przez obcą przemoc, pozyskacie rząd, który wam swój początek zawdzięczać będzie: cnoty znajdując się w wszystkich klasach; wszystkie klasy te same mają prawa; te prawa są zabezpieczone. — Niech żyje Francya! Niech żyje lud paryżki! Niech żyje wolność!

Lobau, Audry de Puyraveau,
Mauguin, De Schonen."

Listy prywatne z Paryża donoszą: „Król nie powróci do Paryża. Berło oddanem będzie Xciu Orleańskiemu, który Konstytucyą wraz z kolorami narodowemi przywiole. Nigdy on przeciw Francyi nie miał nieprzyjrzanych chęci."

Ludwik Filip Xiążę Orleański urodził się dnia 6. Paźdz. 1773.; w r. 1809. dn. 25. Listopada zaślubił sobie Maryą Amalią, siostrę panującego Króla Neapolitańskiego; z którą ma 9 dzieci; najstarszy syn Ferdinand Filip, Xżę Chartres, urodził się w r. 1810.

Lud Paryżki 36 godzin walczył przeciw woysku, bez rządu i dowódców. Wypędził on za miasto całą gwardyą królewską i trzy półki piechoty. Dotąd niewiadomo, żąd się lud w broń opatrzył. Pojedyncze osoby rzuciły się na działa i odbierały takowe. Całe półki gwardyi pobito dzidami, kijami i t. p. bronią. Wygnane z Paryża woysko stanęło obozem pomiędzy St. Cloud a górą katwaryjską nad Sekwaną.

Tutejsze gazety z d. 31. Lipca udzielają jeszcze następujących wiadomości: „Xiążę Orleański nie opuścił na chwilę zamku w Neuilly. Król z rodziną swoją wyjechał upłynioney nocy z St. Cloud. Około 5000 woyska pod rozkazami Marszałka Marmont i Generała-Porucznika Bordesoulle ruszyło ku Senlis. Półk 12sty woyska liniowego chwycił się sprawy narodowej. Dowodzi nim Półkownik, Adjutant Generała Gerard. Mieszkańcy Wersalu rzucili się do broni; osada zaś tajechna woyskowa zachowuje się w koszarach swoich spokojnie. Gwardya narodowa z Rouen z którą się wielu młodych ludzi z Havre i Elbeuf połączyło postępuje ku Paryżowi; ma ona dobrze uzbrojony oddział jazdy na dzielnych koniach. Kardynał Croi, Wielki Jalmużnik musiał Rouen opuścić. W Havre zajmowano się przedewszystkiem urządzeniem gwardyi narodowej. W Caen donoszą pod d. 28. t. m. że tam równie jak w wielu innych miejscach Normandyi oburzył się lud przeciw ustawom z d. 25. Lipca. W Rheims władze królewskie uledez musiały władzom miejskim. Listy z Orleanu donoszą, że półk szwajcarski opuścił to miasto w dniu 29. zmierzając ku Paryżowi. W Troyes i Chartes obawiano się w d. 29. bardzo o utrzymanie spokojności. Przestrzeń cała pomiędzy Paryżem a Calais jest wolną, tak iż dziś odebraliśmy dzienniki angielskie z d. 27. m. b. — Półkownik Baron Lavenant mianowanym został Kommandantem Luwru i Tulierów. — W kasie prefekturalnej Dtu Sekwany znaleziono 500,000 franków. Taką samą sumę przesłał natychmiast P. Lafitte do rozrządzenia Kommissyi miejskiej. — P. Lafitte i Hrabia Laborde ranieni zostali w nogi; mimo tego byli przytomni wczorajszy naradzie znajdujących się tu Deputowanych. — Subskrypcye na wsparcie ranionych w d. 27. i 28. Lipca w samem biurze Konstytucjonisty wynoszą 11,367 Franków. Redaktorowie tego dziennika złożyli 3000 franków."

Dnia 27. m. b. przybył tu P. Martignac. Mówią, że Marszałek Bourmont przybył w tym samym dniu do stolicy.

Goniec Francuzki i Dziennik Spórów dają nam rys wielu pojedynczych wy-

padków, zaszłych w dniach 27. i 28. Lipca. „Od dni trzech — mówią te dzienniki — jesteśmy świadkami nadzwyczajnych zdarzeń. Walka zaczęła się we wtorek (27. Lipca) po południu o czwartę. Wojsko zaczepiające lud niespodziewało się tak dzielnego i nagłego odporu. Ogień z ręcznej broni trwał późno w noc. Cały Paryż słuchał w milczeniu huku wystrzałów ręcznej broni, a rano już był na wszystko gotowym. Nie możemy udzielić czytelnikom naszym dokładnej wiadomości o zaszłych w dniach tych utarczках. Musimy się przeto ograniczyć na opowiadaniu niektórych szczegółów. Po pierwszej walce wojsko liniowe, które w tym zdarzeniu pochwały godne umiarkowanie okazało, złożyło broń i podało dłonie swoim współobywatelom, współbraciom. Wkrótce naśladowała ten przykład żandarmerya. Nakoniec poszła za nim i gwardya królewska. Oddziały niektóre wojska szwajcarskiego poddały się; lud przestał na ich rozbrojeniu. Dziś rano (d. 28. z. m.) po wytrzymaniu gęsto sypanego i dobrze kierowanego ognia z strony Szwajcarów, odebrał lud Luwr i Tulierieje. O godzinie zgieły po południu opuściły niektóre oddziały gwardyi królewskiej miasto. — Od środy rano (28. z. m.) tworzą mieszkańcy Paryża jedną armią. Gwardya narodowa pokazała się w uniformie i przyjęta została wszędzie z zapalem. Tłumy ludu łączyły się z obywatelami. Znalezione proch i broń. Ratusz był pokilkakroć zdobytym i utraconym. Nareszcie opanowali go Konstytucyoniści. Wczora (dnia 29. z. m.) przeszły dwa pólki wojska liniowego do Konstytucyonistów. — Szesnastoletni młodzieniec, uzbrojony w dubeltówkę i dwa pistolety otworzył ludowi bramy Luwru. Okrytego ranami zanieśiono do kościoła S. Germana, który tymczasowo na lazaret obrócono, a potem do szpitala Hôtel Dieu, gdzie razem z wielu żołnierzami pułków szwajcarskich i gwardyi leży. Nieznane nam jest nazwisko tego dzielnego młodzieńca. Stary trębacz gwardyi Królewskiej pierwszy zatknął chorągiew trykolorową na kościele S. Germana. — Pułki piesze 5ty, 15sty, 50ty i 53ci zachowały się w ciągu tej walki spokojnie. Pułk 53ci niestrzelał do ludu jeszcze nawet

dnia 29. Dowódzca tego wtenczas dopiero skłonił się do wydania rozkazu strzelania do współziomków swoich, gdy go do tego kroku żandarmerya przymusiła. — Pułkownik Jorjy, jeden z walecznych żołnierzy starej armii, pierwszy stanął na czele gwardyi narodowej z dzielnicy S. Jakuba i t. d.“

Dodatek nadzwyczajny do dziennika Frankfortskiego donosi w liście prywatnym z Paryża z d. 30. Lipca: „Prócz dwóch pułków, które się tymczasowemu rządowi poddały, nie masz ani jednego żołnierza wojska liniowego w Paryżu. Siła zbrojna składa się wyłącznie z gwardyi narodowej, pod dowództwem Generała Lafayette; obsadziła ona Luwr i Tulerie i czuwa nad utrzymaniem porządku w mieście.“

Pismo Aviso de la Méditerranée donosi z Algieru: „Beowie Konstantyny i Oranu przybyli dnia 11. Lipca do obozu francuzkiego w celu poddania się. Obowiązali oni się do opłacania rządowi francuzkiemu haraczu składanego niegdyś Dejowi Algierskiemu.“

P. Farci, Redaktor pisma politycznego Kuli umarł wskutek ran odniesionych w d. 28. m. z.

Arcy-Biskup paryzki zatrzymanym został w chwili właśnie, gdy chciał z Paryża uciekać. Znalezione przy nim 500,000 frank. w złocie i dyamenty. Przyczyną aresztowania go jest znalezienie w mieszkaniu jego broni i prochu.

N i e m c y.

Z Hamburga, dnia 6. Sierpnia.

Znakomity dom handlowy w Paryżu donosi, że Król Karol ogłosił Xcia Orleańskięgo za pozbawionego opieki prawa.

Podług prywatnych doniesień z Ostendy, oczekiwano tam na przyjazd Króla francuzkiego d. 1. Sierpnia na wieczor o godz. 5tę.

Z Bruxelli donoszą, że Xzc Polignac przybył tam incognito. (Pismo franc. Figaro twierdzi, że sobie w łeb strzelił.)

N i d e r l a n d y.

Dnia 30. Lipca.

Wypadki Paryzkie sprawiły w Niderlandach, mianowicie w Bruxelli, Antwerpii i Leodium wielkie wrażenie i dały powód dziennikom krajowym do czynienia rozmaitych uwag. Pismo: Courrer de la Meuse

mówi: „Nowa rewolucya we Francyi nie jest tedy rzeczą niepodobną. Ale Europa wie z doświadczenia, co rewolucya Francuska znaczy, naylepięj zaś to wiedzą Niderlandy. Gdyby istotnie wybuchła, gdyby się powiodła, można z łatwością przewidzieć większą część iéy skutków. Ludzie, którzyby nią kierowali, toczyliby wojny iak ich poprzednicy w r. 1793; albowiem, aby dzieło swoje utrzymać i wzmocnić potrzebowaliby woysk, wypraw i zdobyczy. Francya zamieniłaby się znowu w obóz, a wtedy biada, biada iéy sąsiadom!”

Z Amsterdamu, dnia 31. Lipca.

Z Paryża piszą, że lud powybił okna w téy części zamku Marsan, którą niegdyś Król iako Hrabia Artezyi zajmował, a teraz Delfin zamieszkuje. Toż samo zrobił lud w pałacu Ministra skarbu. Pałac Ministra sprawiedliwości strzegła gwardya konna i żandarmerya. Zaraz po odebraniu ustawy Królewskiej rozwiązujący Izbę Deputowanych, zgromadził Xżę Broglio 50—60 Parów koło siebie. Postanowili oni przełożyć Królowi wspólnie, że Monarchia upadnie, jeżeli ustawy z dn. 25. Lipca niezostaną cofnięte; że Parowie uważaliby się za krzywoprzysięzców, gdyby roztrząsali projekt do praw, przyjęte przez Izbę wbrew Konstytucyi zebraną, iakaby zwolywana na dzień 28. Września była. Ze Parowie nieuznają innych Deputowanych, iak tylko tych, których zgromadzenia obiorcze stósownie do przepisów Konstytucyi, obiorą.

Deputowani zebrali się nasamprzód w domu P. Dupin starszego. Tu zaproponował P. Bernard (sławny adwokat w Rennes) bez ogródki, ażeby Deputowani ogłosili się zgromadzeniem narodowem — do którego to kroku upoważnia ich w nadzwyczajnych przypadkach samo prawo — i oświadczył, że stér takowego zgromadzenia nayschętniejszy przyimuie. Postanowiono odłożyć rzecz tę do d. 3. Sierpnia.

Lud odzywał się na ulicach: „Nowo mianowani Radzce Stanu są bez wyjątku Jeznici, albo Kongregacyoniści. Chcą znowu mnichów przywrócić i pooddawać im klasztory. Chcą znowu wprowadzić Lettres de cachet, więzienia stanów i maioraty,

A n g l i a.

Z Londynu, dnia 31. Lipca.

Wczora wieczerał N. Pan z Lordem Holland. — Przywrócenie Sir Roberta Wilsona do dawnych stopni w woysku lądowem, wznieca nadzieję, że względ ten mianym będzie i na Lorda Cochrane. — Podług wszelkiego podobieństwa, Król niewiedzie w r.b. do Szkocyi.

Xięciu Leopoldowi oświadczył rząd, że, ponieważ z śmiercią zmarłego Króla wszelkie przeszkody utrudniające Xciu obcięcie rządów w Grecyi ustały, on teraz takowe przyjąć może. Zapewniają przecież, że Xiążę odrzucił propozycyą rządu i postanowił życie w spokojności przepędzić. Między kandydatami zawakowanego tronu Grecyi wymieniają Xięcia Pawła Witembergskiego.

Mówią, że Xiążę Sussex zostanie nominowanym naywyższym Admirałem naszéy floty.

Listy z Paryża z dnia 28. zawierają opisy rozruchów w dniach 27. i 28. Podług tych listów liczba poległych w dniach 27. i 28. dochodzi przeszło tysiąca.

T u r c y a.

Z Konstantynopola, dnia 10. Lipca.

Od kilku niedziel odbywają się konferencye w biurze spraw zagranicznych pomiędzy Posłem Francuskim a Ministrami Ottomańskimi w względzie interesów Algieru. Zaraz po powrocie Halil Baszy dnia 27. z. m. naradzano się nad tym przedmiotem w radzie stanu. Halil Basza znajdował się na niéy w nowéj godności swoiéy Kapudana Baszy. Posłowie Mocarstw europejskich udali się tego samego dnia do arsenału, gdzie mieli dwugodzinną konferencyą z Admirałem, posiadającym wielkie zaufanie Sułtana, i mającym polecenie załatwienia interesów Porty w nieporozumieniach Francyi z państwami barbaryjskimi. Zdaie się, że Porta utrzymanie praw swoich do rządów Algieru, Tunisu i Tripolis wysoko ceni, i że w przypadku, gdyby się wyprawie francuskiej udało Algier opanować i Deja wypędzić, Dywan protestować przeciw temu będzie,

~~~~~

Rozmaite wiadomości.

Z Poznania, dnia 11. Sierpnia. Ostatnią pocztą Berlińską odebraliśmy najnowsze gazety Francuzkie; niezawierają one bliższych i świeższych wiadomości o położeniu rzeczy w Francyi, jak gazety Niemieckie. Konstytucjonista z dnia 30. m. z. zapełniony jest w znaczney części listą składek na wsparcie rodzin poległych w dniach 27. i 28. m. z. obywateli. Ten sam dziennik powiada, że Delfin wydzielął w Wersalu gwardyi po 50 franków na osobę, zachęcając ją do strzelania do ludu.

Naoczny świadek pisze o rozruchach w d. 27. i 28. m. z. w Paryżu, co następuje: „Pałac Królewski Palais Royal, napełniony jest ludźmi; niektórzy z tych stojąc na stołkach czytają głośno gazety konstytucyjne; wszystkie kramy w pałacu są pozamykane. Widziałem kawałek papieru na ziemi leżący, w koło którego mnóstwo ludzi się zgromadziło. Napisano na nim: „Niech żyje Rzeczpospolita! niech żyje Napoleon II.“ — Jest to może dziełem policyi.

„Paryż był już wczora w poruszeniu, iednakże nietak bardzo jak dziś (d. 28. Lipca). Równie ze świtem huk dział pod Vincennes stojących przypomniat miastu, że 100 puszcz ognistych było w pogotowiu przeciw Paryżowi. O godzinie 5tęj zrana stanęło kilka batalionów gwardyi na polach elizeyjskich pod bronią; o téj saméj godzinie zaczęła się lud w Palais Royal zgromadzać.

„O godzinie 12stéj byłem w Palais Royal; zastałem tam około 5000 ludzi. Był to drukarze pozbawieni chleba, ex- obiorcy i znakomici fabrykanci i kupcy, którzy pozamykawszy sklepy i opuściwszy rodziny swoje, przybyli tu przysłuchiwać się mowom. Jedną z takich mów słyszałem sam. Oto jest od słowa do słowa: „Bracia! Francuzi! Nie-szczęśne Ministerjum dokuczyło wam do żywego; ale czyż się jak podli niewolnicy poddacie? Postuchajcie, co wam National

(gazeta) radzi: „„Francyi niepozostaje nic więcéj, jak odmówić podatków. Rozwiąza-na obecnie Izba wypełniła swoje obowiązki; tożsamo zrobili obiorcy; pisma polityczne, które odtąd sprawie wolności otwarcie służyć niemogą, uiszczyli to, czego po nich oczeki-wać można było; na was teraz kolej poda-tkujący ocalić prawa i swobody. Przyszłość opiera się na osobistey energii obywateli. Niebędziecież wspierać dzienniki? Wiem do-brze, że to uczynicie. Połączmyż się prze-ciw naszym ciemnocyтелям i t. d.““ Mo-wca stał chwilę jeszcze po ukończonéj mo-wie na stołku, a lud wołał: „Tak jest, tak, połączmy się, połączmy“.

„O godzinie 4^{1/2} obsadziła żandarmerya plac naprzeciw Palais Royal leżący, i ulicę S. Ho-naryusza. Usiłowała ona wcisnąć się w tłumy ludu. W czasie oddalania ludu z ogro-dów Palais Royal przyszło do białatyk. Ła-wki i stołki leżały pogruchotane i porozrzucane na chodnikach.

„Od rana dn. 28. cały Paryż jest w powsta-niu. Pozrzucano wszędzie herby Królewskie i spalono je na placach publicznych. Lud przebiegał z wściekłością ulice, zatrzymywał woysko i rozzbraiał je. Około południa po-kazała się tu i owdzie gwardya narodowa w swoim uniformie; kilka patroliów téż przebiegało w różnych kierunkach miasto. Gdy to piszę (o 1^{1/2} godziny) słyszę ogień ręczny broni iednego z pułków gwardyi i huk kilku dział, które na ulicę St. Denis zato-czono.“

Gazety polskie zawierają ustawę Seymową względem wzniesienia pomnika wdzięczności narodowey dla Cesarza Alexandra, złożoną z 6 artykułów.

Pismo niemieckie *Deutsche Allgemeine Be-richte* z miesiąca Stycznia, donosząc czytelnikom swoim o tłumaczeniu na język francuzki dzieła Goethego: *Wilhelm Meister's Lehr-jahre*, tak na końcu mówi: „Do przyiac.ół Goethego liczą uczonego starożytnika Maye-ra, kompozytora Humla, polskiego poetę Mickiewicza, belgickiego astronoma Que-telet.“

Goniec Krakowski zawiera co nastę-

puie: „Z powodu widzianej ryciny wyobrażającej w miniaturze pamiętną bitwę pod Somo Sierra, nawięły mi się przypomnienia, które iako obecny tamtych i mieysce i czasów, radbym wytłil (?) w sercach współrodaków, iak i czytelników pamięci. — Pasmu gór tego nazwiska zamyka z téj strony na kilkanaście mil trudny przystęp do Madrytu, zwłaszcza dla kawalerii i woiennych pociągów. W iednym tylko mieyscu stoi otwarty wąwoz, dosyć głęboki, nieco kręty, na 300 do 400 sążni długi, zaledwo na kilka sążni szeroki, przez który idzie bity gości-niec, a do opanowania którego Cesarz Napoleon dążył, przed nadeysciem woyska hiszpańskiego pod dowództwem Generała Castanos; ale Hiszpanie uprzedzili Francuzów i wąwoz kilkunastu obwarowali armatami, a poboczne wzgórza licznemi obsadzili batalionami. Napoleon iednakże przedsięwziął otworzyć sobie drogę natychmiast. Już od północy wszystko było w poruszeniu; gruba mgła sprzyiała rozwianiu się woyska w ciichości i ieszcze przed świtem, każda broń stanęła w mieyscu swego przeznaczenia. Pierwszy regiment Chevaux-Legerów gwardyi stanął na wstępie do wąwozu. Generał Montbrun miał poleconą przeprawę. Po-między więc godz. 6tą i 7mą wysłano 24ty regiment woltżerów na utarczkę (en tirailleurs); po obu stronach spadzistego wy-brzeża, i środkiem P. Hermolauta Jordana z iednym plutonem dla obiaśnienia wąwozu, z rozkazem dotarcia iak naydalej; ale gdy się ogień karabinowy rozpoczął, a armaty nietak w baterii iak grubey mgłę ukryte, obudzone podziałdem, zaczęły gęsty ogień sypać, dano rozkaz P. Hermolautowi Jordana do odwrotu, a trzeciemu szwadronowi pod dowództwem Kozietulskiego, iako pier-wszemu z porządku, do postąpienia naprzd: w poformowanych plutonach, pomimo ognia karatacowego z przodu, a ręczney broni z boków. Tam pod Szefem Kozietulskim ubito naprzd konia, czapkę i mundur kulę w kilku poprzeszywały mieyscach, dziś szozątki

te znajduią się w puławskiéy Sybilli. Kapi-tan Dziewanowski w zastępstwie Szefa pro-wadząc daléj szwadron, został ciężko ranny i padł pomiędzy zabitych; tu dopiero pośród wrzawy porządek utrzymujących, zamieszania ludzi pod gradem kul upadających i nay-tęższego huku z armat, chwałebnie polegli oficerowie Krzyżanowski, Rowicki, Rudowski i pięć do sześciudziesiąt walecznych podoficerów i żołnierzy, których już dziś trudno przypominać nazwiska. Dopiero oko-ło gtey lub 10tey godziny, nieprzyaciel na-tarczywością naszych przerażony, wszystkie-go odbiegł. Ale wprzód ieszcze Porucznik Niegolewski wpadłszy na armaty z dobytą szablą, nietylko że utracił konia, ale sam iedenascie razy zosał od bagnetów pchnięty, a przecież szczęśiwie wyzdrowiał. Wten-czas Wachmistrz zefi Starzyński dopędziwszy już na szczycie niedaleko baterii Anglika, który artylleryą hiszpańską dowodził, tego poymał w niewolę. Całe woysko hiszpańskie rozproszył się iakby za mgłą, i nasi już tego dnia niego niemieli zatrudnienia, iak ściagać i zajmować w różne strony uchodzące oddziały, armaty i bagaże nieprzya-cielskie, aż do ciemnéy nocy. Tu regiment zasłużył na imie staréy gwardyi, do której, lubo już z początku należał, ale ieszcze zwy-czaiem militarnym prawego tytułu nienabył. Odtąd się utwierdziło pomiędzy Francuzami znane męztwo Polaków; wszędzie nam ręce podawano z wyrazem: Vous êtes des braves Polonais! Kapitan Dziewanowski utraciwszy rękę i nogę dożył przecież do trzeciego dnia po otrzymaném zwycięztwie; wielu oficerów, podoficerów i żołnierzy otrzymało krzyże leg-gii honorowey, pomiędzy którymi i młody brygadyer Wilczek, bo zaledwo czterenasty rok naówczas mieć mogący, cały regiment okrył się chwałą iakiéy rzadkie mamy przy-kłady; a imieniowi Polaków pomnożył nie-zatartą sławę. Dokładniejszy obraz tego zwycięztwa znajduje się w muzeum paryżkiém przez naypierwszego w swéy sztuce malowany artystę.

A. K.

Gazety Wielkiego Xięstwa Poznańskiego.

Nru 64.

(Z dnia 11. Sierpnia 1830.)

Rozmaite wiadomości.

P. Hipolit Diament, uczeń niegdyś Gimnazjum Poznańskiego, odebrał i w tym roku od Wydziału prawniczego w Uniwersytecie Warszawskim medal złoty wartości 50 czerwonych złotych, w nagrodę za najlepiej napisaną rozprawę treści prawniczej.

Porównanie odbytu pism peryodycznych w Anglii i w Stanach Zjednoczonych.

Ludność Anglii jest we dwie przynajmniej większa od Amerykańskiej; bo Stany Zjednoczone liczą 23 miliony mieszkańców, a po odtrąceniu czarnych, ludność nieprzeżydnie 10 milionów. Podług Moreau Anglia, Szkocja i Irlandya liczą 334 pism, z których 30 codziennych; podług najnowszych obliczeń, Stany Zjednoczone liczą pism około 800, w téj liczbie 50 codziennych, 350 tygodniowych, 250 półtygodniowych.

Liczba średnia odbitych exemplarzy w Anglii jest 1100, w Ameryce 100. Ogół rocznego odbicia w W. Brytanii i Irlandyi wynosi 27,827,000 exempl. w Ameryce 65,400,000.

Tak więc w Stanach Zjednoczonych ludność dwa razy mniejsza od Angielskiej potrzebuje półtrzecia raza więcej gazet, z czego wypada, że stosunek pism do ludności na korzyść Stanów Zjednoczonych, w porównaniu z W. Brytanią i Irlandyą, jest jak 5 do 1.

Porównanie to nie byłoby zupełnie dokładne, gdybyśmy pominęli niektóre właściwości Ameryki. Mieszkańcy są tak rzadko rozsiedzeni na powierzchni kraju, że tysiąc osób zamieszkuje przestrzeń, na której w Anglii mieszka

dziesięć tysięcy: ztąd odległość urzędów pocztowych i trudność dostania gazet. Przydamy że w Stanach Zjednoczonych mało jest próżniaków, którzyby niewiedzieli co zrobić ze swoim czasem, gdyby pism nie było: prawda, że też wyższa nagroda za pracę w Ameryce przyczyniając się do podniesienia zamożności klasy roboczej, otwiera nowy odbyt dziennikom: ale tego nie dość do przywrócenia równowagi: chcąc czyścić poiąć odbyt pism Angielski i Amerykański, trzeba postawić obok siebie miasta w obu krajach.

W Anglii i Szkocyi po Londynie niema miasta, któreby mogło utrzymać pismo codzienne: a w Stanach Zjednoczonych ma je każde cokolwiek większe miasto. Rochester z sześciu tysiącami ludności; Troy tyleż prawie ludne; (Oba w stanie New York) mają codzienne gazety, a niemają ich jeszcze ani Manchester ani Glasgow, niema ich nawet Edinburgh. (Pociecha nieiaka dla Poznania!)

Filadelfia i Liwerpool są sobie prawie równe co do ludności, ale handel w mieście angielskiem jest sześć razy większy. Owoż Liverpool ma tylko ośm pism tygodniowych, kiedy Filadelfia ma ośm codziennych i ośm czy dziesięć innych.

Szkocya ma dwa miliony sto tysięcy ludności ma 38 gazet, z których ani jedna niewychodzi częściej niż trzy razy na tydzień. Pensylwania mająca milion dwieście tysięcy ludności w 1823. r. miała 110 pism, z których 14 do 15. wychodziły codziennie.

Fakta te przekonywają, że w Stanach Zjednoczonych potrzebowanie pism peryodycznych jest dziewięć, blisko dziesięć razy większe niż w Anglii. Przyczyną tego jest niewątpliwie drogosc pism angielskich sprawiona przez ciężące na nich pobory, mianowicie

opłata za stępel na papierze i na ogłoszeniu. Rząd pobiera za każde ogłoszenie 3 sz. 6 den. (4 fr. 35 s.). Liczba roczna ogłoszeń we wszystkich pismach Amerykańskich jest 10,150,000, kiedy w Angielskich wynosi tylko dziewięćset sześćdziesiąt kilka tysięcy.

Angielski klub iachtowy.

Duchowi towarzystw poświęcają Anglicy część swojej niepodległości, i nawet w swoich zabawach poddają się pod statuta. Każdemu wprawdzie wolno jest iacht sporządzić; lecz aby zostać członkiem Królewskiego klubu, potrzeba arystokratycznych tytułów i wielkiego majątku. Naczelnie w tym klubie osoby są z krwi Królewskiej, honorowych członków liczy klub Lordów, Admiratów i t. d. Klub odbywa w pewnych czasach zgromadzenia już to w Londynie, już w wielkich miastach w Państwie: zwyczajnie w celu umówienia się o uroczyste doroczne wyprawy. Od roku 1827. do 1829. liczba iachtów urosła od 114 do 138; kształt i wielkość zostawione są gustowi właścicieli. Największy iacht Sokół należy do Lorda Yarborough: jest to trzymasztowy okręt o 400 beczkach. Na nim Lord podróżował po Śroziemnym morzu podczas bitwy Nawaryńskiej: na nim świetnie przyjmował oficerów flot sprzymierzonych. Każdy iacht ma swój numer i paszport, iachty albowiem są uwolnione od wielu podatków; skarb obciąża poborami statek ubogiego właściciela, a oszczędza Lordów i bogatych kapitalistów. Wprawdzie niewolno klubowi wdawać się w żadne kupieckie spekulacje, ale kiedy przemycanie tak często odbywa się za pomocą dyplomatycznych przywilejów, niema się czemu dziwić, że i biały sztandar z czerwonym krzyżem, który iachty na swoich masztach wywieszają, podobnych grzechów niekiedy się dopuszcza. W lecie iachty wypływają gromadnie na ćwiczenia. Publiczność zbiera się licząc na te igrzyska: miasta niekiedy wyznaczają nagrody dla zwycięzców na wyścigach. Przeszłego Sierpnia 40 iachtów miało się udać do Gherborg na otwarcie wielkiego upustu: lecz pogoda niesprzyjała temu zamiarowi.

Sposób budynki ogrodowe, muszące stać w wilgotnych miejscach, sucho utrzymywać.

Nieraz muszą stać budynki ogrodowe głębokoko, nieraz w wilgotnych miejscach, że wyprawiać ścianę gipsem, nacierać słoniną i wykładać deszczkami nie niepomaga.

Pan Fischer tak radzi robić: Gdy się już z fundamentu wyszło i ścianę na dwie stopy nad ziemię wyprowadzono, dać warsztę z cienkich ołowianych szyb, któreby całkiem muru szerokość osłoniły i niech będą tylko na pół linii grube. Po nię rozciągać równo wapno zmieszane z piaskiem i znowu dalej na tém murować, wilgoć nieprzejdzie z dołu. Lecz budynki, które na wysokich miejscach stojąc, są osłonięte lasami wilgoć wyziewającami, miewają ściany wilgotne, wtedy trzeba je wyprawić takim wapnem, przez któreby wilgoć niewsiąknęła, lub olejem je wysmarować.

Takowe wapno robi się następującym sposobem: Tłucze się na proch szkło potłutzone, węgiel kamienny w równych częściach, to się miesza z wapnem świeżo gaszonym. Ktoby się lękał kosztów na owe ołowiane blachy, może dać tę szychtę samą przez się z takowego wapna.

Sposób gubienia kretów.

Pomacać płatki w oleju kamiennym i ponarzucać ich w dziury; dobrze także takowe zalewać. Woda, w której masło się płucze, ma także gubić gasienice. Szczypior mają bardzo lubić motyle; siadał na nim ssąc jego słodycz, lecz przytém od jego zapachu, takiego dostał zawrotu, że ie można ręką zdeymować. Gubiąc ie tym sposobem, gubi się w nich zaród roiów szkodliwych gasienic.

Nowy wykaz przychodzących i odchodzących poczt znajduje się na sprzedaż w Expedycji Gazet Urzędu Poczty.

OBWIESZCZENIE

W nocy z dnia 11. na 12. miesiąca Maia r. b. zabrali trzy Urzędnicy graniczni z iednym Żandarmem, w okolicy Rudniczyka, powia-

tu Ostrzeszowskiego, 19 sztuk zapewne z Polski przemyconych wieprzy, od których kilku zaganiaczy do tego momentu nieznanym, zbiegło.

Wieprze w mowie będące, po otaxowaniu ich i obwieszczeniu terminu licytacji, zostały dnia 12. Maja r. b. w mieście Kempnie za 93 Tal. 19 sgr. publicznie sprzedane.

Niewiadomi właściciele świń wyżey rzeczonych nie zgłosili się dotychczas, w celu udowodnienia praw swoich do zebraney z aukcyi summy. Wzywam ich przeto w moc §. 180. Tyt. 51. Cz. I. Ordynacyi Sądowey, aby się w przeciągu 4ch tygodni, od dnia w którym niniejsze obwieszczenie pierwszy raz w dzienniku intelligencyjnym umieszczone będzie, na Komorze Główny Celné w Podzamczu zgłosili; w przeciwnym bowiem razie summa wspomniona na rzecz skarbu obrachowaną zostanie.

Poznań, d. 1. Lipca 1830.

Tajny Nadradzca Finansów i Prowincyalny Dyrektor poborów,
Loeffler.

OGŁOSZENIE.

W nocy z dnia 2. na 3. m. Czerwca r. b. zabrali dway urzędnicy graniczni, tuż nad granicą w okolicy Mirkowa Powiecie Ostrzeszowskim, 25 sztuk zapewne z Polski przemyconych wieprzy, od których kilku zaganiaczy, do tego momentu nieznanym, zbiegło.

Wieprze w mowie będące po otaxowaniu ich, i obwieszczeniu terminu licytacji, zostały dnia 3. Czerwca r. b. w mieście Kempnie za 82 Tal. 19 sgr. publicznie sprzedane.

Niewiadomi właściciele świń wyżey rzeczonych, nie zgłosili się dotychczas, w celu udowodnienia praw swoich do zebraney z aukcyi summy. Wzywam ich przeto w moc §. 180. Tyt. 51. Cz. I. Ord. Sąd., aby się w przeciągu 4 tygodni, od dnia w którym niniejsze ogłoszenie pierwszy raz w dzienniku intellig. umieszczone będzie, na komorze głównej celné w Podzamczu zgłosili, w przeciwnym bowiem razie summa wspomniona na rzecz skarbu obrachowaną zostanie.

Poznań dnia 1. Lipca 1830.

Tajny Nadradzca Finansów i Prowincyalny Dyrektor poborów.
(podp.) Loeffler.

OBWIESZCZENIE.

Dostawa drzewa opałowego dla biur ratunkowych i lazaretu miejskiego, na przeciąg czasu od 1go Października r. b. do ostatniego Września r. p. wypuszczoną być ma mniéy żądajacemu przez publiczną licytacją. Termin wyznacza się na

dzień 19. Sierpnia r. b.

o godzinie 10tęj przed południem na sali ratusznej.

Warunki w czasie godzin służbowych registratura żądającym przejrzenia przełoży.

Poznań, dnia 22. Lipca 1830.

Nad-Burmistrz.

ZAPOZEW EDYKTALNY.

Do zameldowania i wykazania pretensyi do pozostałości zmarłego w Pramskich hołędrach Powiecie Szredzkim Jana Manthey, nad którą na wnioszek successorów beneficyalnych, sukcesyino-likwidacyiny proces otworzonym został, wyznaczylismy termin przed Deputowanym Konsyliarzem Culemann,

na dzień 12. Października r. b.

przed południem o godzinie 10tęj w naszym Izbie dla stron, na który wszystkich tych, którzy pretensją do rzeczony pozostałości mieć mniemają, pod tem zagrożeniem zapożyczamy, iż oni w razie niestawienia się, wszelkie prawa pierwszeństwa utracą i do tego odesłani będą co po zaspokoienu wierzycieli meldujących się pozostanie.

Poznań, dnia 17. Czerwca 1830.

Królewsko-Pruski Sąd Ziemiański.

ZAPOZEW EDYKTALNY.

Zapożyczamy niniejszém successorów niewiadomych:

- 1) zmarłego w roku 1813. w Siemianicach Alexego Wodzyńskiego proboszcza,
- 2) zmarłego dnia 21. Października 1809. r. w Rzegocinie powiecie Pleszewskim Pischlinskiego ekonoma,

aby się naydaley w terminie

dnia 20. Kwietnia 1831.

o godzinie 10tęj zrana przed Deputowanym Wnym Braun Sędzią Ziemiańskim na piśmie lub osobiście zgłosili i wylegitymowali. W razie niezgłoszenia się żadnego successora, natenczas obydwie te sukcesy, gdy żaden wia-

domy nieznayduie się dziedzic, fiskusowi, iako dobra pana niemające, przysądzone zostaną.

Sukcessorowie zaś po zaszczytę prekluzyi zgłosić się mogący, obowiązani będą, wszelkie jego czynności i rozporządzenia za dobre uznać i przyznać, niebędąc zaś już mocnymi żądać odeń kalkulacyi lub wynagrodzenia pobieranych użytków, owszém przestać będą musieli na tem, cokolwiekby się naówczas jeszcze z sukcessyi znaydować mogło.

Krotoszyn, dnia 15. Kwietnia 1830.

Król. Pruski Sąd Ziemiański.

OBWIESZCZENIE.

Papiernia pod miastem Trzcielem w powiecie Międzyrzeczkim leżąca, sukcessorom Eichbaum należąca, do której domostwo mieszkalne, budynki gospodarskie, rola, łąki, i gospodarstwo na olendrach, Łęczyckie zwane, należą, ma być z powodu niezłożonej summy kupna publicznie najwyżcy dającemu, wraz z wymienionemi przyległościami przedana. Termin do sprzedaży téj powtórnie wyznaczony, przypada na

dzień 27. Października r. b., odbywać się będzie tu w Międzyrzeczu, w miejscu posiedzeń Sądu. Chęć kupienia mający wzywają się nań niniejszém.

Taksa w roku 1818. sporządzona wynosi Talarów 18,143 sgr. 15 fen. 6 i może być wraz z warunkami kupna w Registraturze naszey przeyrzaną.

Międzyrzecz, dnia 5. Lipca 1830.

Królewsko-Pruski Sąd Ziemiański.

OBWIESZCZENIE.

Z odwołaniem się do obwieszczenia z dnia 1. Kwietnia r. b. w Nr. 113. Dziennika Inteligencyjnego i w Nr. 38. Gazety Poznańskiéy umieszczonego, podaliśmy do wiadomości publiczney, iż subhastacya dóbr Chojna i Stwolna i termin do ich publiczney sprzedaży na dzień 18. Sierpnia r. b. wyznaczony, na wnioszek Extrahenta zniesione zostały.

Wschowa, dnia 2. Sierpnia 1830.

Królewsko-Pruski Sąd Ziemiański.

Aukcyja na Wilhelmskiéy ulicy pod

Zielonym drzewem.

Z powodu sprzeczki sprzedawać będą dnia

16. Sierpnia popołudniu o czwartéy najwyżcy dającym dwanaście beczek spiritusu.

A h l g r e e n,

Król. Kommissarz aukcyiny.

PUBLICANDUM.

W dniu 23. Sierpnia r. b. będzie tutaj w dobrym stanie znayduiąca się Pozytywa więcéy dającemu sprzedana, ochotę nabycia teyże mający zechcą się w terminie tym zgłosić u podpisanego.

Murwana Goślina, d. 7. Sierpnia 1830.

B u r m i s t r z,

Neugebauer.

Podpisany Syndyk massy upadłéy Dawida Palmy, dążąc do rychłego iéy ukończenia, wzywa wszystkich interessentów i wierzycieli, aby się bądź osobiście bądź przez swych pełnomocników zechcieli stawić na terminie

dnia 5. Października 1830. r.

o godz. 3. popołudniu w sali zwykłych posiedzeń Trybunału Cywilnego I. Instancyi Województwa Kaliskiego w Kaliszu, w wydziale II. przed W. Kazimierzem Szumańskim Assesorem Trybunału, téżé massy Kommissarzem, a to dla dopilnowania praw swoich i naradzenia się względem projektu do niekończonego ukończenia téj zadawnionéy massy, której cały obraz na tymże terminie przedstawionym zostanie.

Kalisz, dnia 20. Lipca 1830.

Jan Gawroński,

Patron Trybunału.

AVERTISSEMENT.

Le Soussigné a l'honneur de prévenir Mrs les Parents et Tuteurs que de la St. Michel il prendra en pension des jeunes gens fréquentant le Collège, les surveillera et les aidera dans leurs occupations scolastiques tant par lui-même que par un répétiteur. La Confiance, dont on l'honore depuis 30. ans, lui en fait esperer la continuation.

Posen, le 28. Juin 1830.

Rue de Breslau No. 258.

Trimail.